

**Protokół ze zdalnego spotkania
Rady Narodowego Centrum Nauki
7 października 2021 r.**

Miejsce posiedzenia:

Narodowe Centrum Nauki w Krakowie.

Uczestnicy spotkania:

Członkowie Rady Narodowego Centrum Nauki:

- 1) prof. dr hab. Krystyna Bartol;
- 2) prof. dr hab. Wojciech Dajczak;
- 3) prof. dr hab. Stefan Dziembowski;
- 4) dr hab. inż. Krzysztof Fic;
- 5) prof. dr hab. n. med. Jakub Fichna;
- 6) dr hab. Joanna Golińska-Pilarek;
- 7) prof. dr hab. Robert Hasterok;
- 8) prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek;
- 9) prof. dr hab. Grzegorz Karch;
- 10) prof. dr hab. inż. Barbara Klajnert-Maculewicz;
- 11) prof. dr hab. Jacek Kuźnicki, Przewodniczący Rady NCN;
- 12) prof. dr hab. Jerzy Łuczka;
- 13) prof. dr hab. Dariusz Markowski;
- 14) prof. dr hab. Piotr Migoń;
- 15) prof. dr hab. Justyna Olko;
- 16) prof. dr hab. Bronisław Rudak;
- 17) prof. dr hab. Andrzej Sobczak;
- 18) prof. dr hab. Tomasz Szapiro;
- 19) prof. dr hab. n. med. Anetta Undas;
- 20) prof. dr hab. inż. Aneta Wojdyło;
- 21) dr. hab. Joanna Wolszczak-Derlacz;
- 22) prof. dr hab. Tomasz Zaleskiwicz;
- 23) prof. dr hab. inż. Teresa Zielińska.

Dyrekcja NCN:

- 1) prof. dr hab. Zbigniew Błocki, Dyrektor NCN
- 2) dr Marcin Liana, zastępca Dyrektora NCN;

Koordynatorzy Dyscyplin NCN:

- 3) dr Marta Buchalska;
- 4) dr inż. Anna Fiust;
- 5) dr Malwina Gębalska;
- 6) dr inż. Aleksandra Friedl;
- 7) dr Monika Pobiega;
- 8) dr Mateusz Sobczyk;
- 9) dr Ulana Gocman;
- 10) dr Jadwiga Spyrka;
- 11) dr inż. Tomasz Szumęda;
- 12) dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska;
- 13) dr Anna Wieczorek;
- 14) dr Anna Wiktor;
- 15) dr Magdalena Wyszowska-Kolatko;
- 16) dr Monika Góral-Kurbiel;
- 17) dr Angelika Małek;
- 18) dr Anna Koteja-Kunecka;
- 19) dr Katarzyna Jarecka;
- 20) dr Katarzyna Bester-Ostrowska;
- 21) dr Maciej Kałuża;

Pracownicy NCN:

- 22) Maciej Wais, Główny Księgowy NCN;
- 23) Katarzyna Kocot, Kierownik DFK NCN;
- 24) Anna Marszałek, Koordynator ZWE NCN;
- 25) dr Aneta Pazik-Aybar, Główny specjalista ds. Otwartej Nauki NCN;
- 26) Anna Korzekwa-Józefowicz, Ekspert ds. Nauki i Promocji NCN;
- 27) mec. Jakub Michaluk, Koordynator ZRP NCN;
- 28) dr inż. Agnieszka Dobrowolska, Kierownik DRP NCN;
- 29) dr Anna Strzebońska, Kierownik ZAE NCN;
- 30) Iwona Dąbrowska, Kierownik DSO NCN;
- 31) Dominika Lewkiewicz, Kierownik ZKA NCN;
- 32) Teresa Żanowska, Kierownik DBNiRN NCN;
- 33) Justyna Woźniakowska, Kierownik DWM NCN;
- 34) Katarzyna Sadowska-Likos, Kierownik DOW NCN;
- 35) Magdalena Borska, Kierownik KR NCN;
- 36) dr Magdalena Godowska, DWM NCN.
- 37) Alicja Dyląg, DWM NCN;
- 38) Michał Niewdana, ZTI NCN;
- 39) Joanna Blitek, KR NCN;
- 40) Jolanta Lisowska, KR NCN;
- 41) Grzegorz Gilewski, KR NCN.

Program posiedzenia:

1. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady NCN.
2. Opinia w sprawie zmiany Planu finansowego NCN na rok 2021.
3. Otwarcie konkursów na Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki.
4. Opinia dotycząca oceny raportów końcowych projektów badawczych w obszarze nauk o życiu pochodzących z konkursów przekazanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego do realizacji w Narodowym Centrum Nauki.
5. Przedstawienie informacji na temat ekspertów do oceny wniosków złożonych w programie „Polskie Powroty” przeprowadzanym przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej we współpracy z Narodowym Centrum Nauki.
6. Przedstawienie informacji na temat przebiegu oceny formalnej wniosków złożonych w konkursach: MAESTRO 13 i SONATA BIS 11, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 czerwca 2021 r.
7. Przedstawienie informacji na temat Zespołów Ekspertów do oceny wniosków złożonych w konkursach: MAESTRO 13 i SONATA BIS 11, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 czerwca 2021 r.
8. Przyjęcie podziału środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych grup dyscyplin w konkursach: MAESTRO 13 i SONATA BIS 11, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 czerwca 2021 r.
9. Zwiększenie środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych dyscyplin w konkursach: OPUS 21 i PRELUDIUM 20, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 marca 2021 r.
10. Zwiększenie alokacji środków finansowych na konkurs BiodiveERsA+ *Supporting biodiversity and ecosystem protection across land and sea*, w związku z otrzymaniem z Ministerstwa Edukacji i Nauki zlecenia koordynacji przez Narodowe Centrum Nauki programu BiodiveERsA+, wraz z przeznaczonymi na ten cel środkami finansowymi.
11. Informacja na temat wstępnych wyników konkursu JPIAMR-ACTION Call 2021 na międzynarodowe projekty badawcze w zakresie antybiotykoodporności przeprowadzanym w ramach międzynarodowej współpracy wielostronnej JPIAMR (Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance). Zwiększenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na projekty badawcze realizowane w ramach tego konkursu przez polskie zespoły naukowe
12. Przedstawienie informacji na temat wyników konkursu Forest Value Joint Call 2021 przeprowadzonego przez sieć Forest Value na międzynarodowe projekty badawcze w zakresie gospodarki leśnej.
13. Przedstawienie zmian w warunkach przeprowadzania konkursu SONATINA na projekty badawcze.
14. Podsumowanie naboru wniosków w konkursie MINIATURA 5 na działania naukowe.
15. Przedstawienie informacji na temat przebiegu konkursu MINIATURA na działania naukowe. Analiza na poziomie województw, jednostek, wnioskodawców.
16. Dyskusja dotycząca możliwości większego zróżnicowania geograficznego finansowania przez Narodowe Centrum Nauki i strategii wzmacniania uczelni poza wielkimi ośrodkami akademickimi.
17. Kontynuacja dyskusji dotyczącej zasad podziału środków finansowych w konkursach NCN. Przedstawienie analizy podziału środków finansowych na poszczególne dyscypliny i grupy dyscyplin w konkursach NCN.

18. Przedstawienie informacji na temat propozycji działań związanych z oceną wniosków z zakresu sztuki w konkursach Narodowego Centrum Nauki.
19. Dyskusja dotycząca propozycji zmian w Regulaminie Nagrody NCN.
20. Dyskusja nad planami prac Rady NCN w drugim roku kadencji, dotyczącymi m.in. uproszczenia formularza wniosku i formularza oceny wniosków przez ekspertów, oraz wprowadzenia skutecznych sposobów na zwiększenie wskaźnika sukcesu w konkursach przy stałym budżecie NCN.
21. Sprawy wniesione i komunikaty.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN przywitał uczestników posiedzenia Rady NCN, następnie przedstawił plan spotkania.

Ad. 1. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady NCN.

Członkowie Rady NCN przyjęli treść protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady NCN.

Ad. 2. Opinia w sprawie zmiany Planu finansowego NCN na rok 2021.

Maciej Wais Główny Księgowy NCN zwrócił się z prośbą o pozytywne zaopiniowanie zmiany planu finansowego NCN na rok 2021. Poinformował, że wprowadzone korekty dotyczą zmiany struktury kosztów/wydatków finansowanych z dotacji podmiotowej oraz zmniejszenia dotacji celowej na zakupy inwestycyjne wynikające z szacowania wolnych środków w budżecie NCN, które nie zostaną wydatkowane do końca 2021 r.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (22 głosy „za”) przyjęli uchwałę nr 90/2021 pozytywnie opiniując zmianę planu finansowego Narodowego Centrum Nauki na rok 2021 w układzie tradycyjnym oraz w układzie zadaniowym na rok 2021 oraz na dwa kolejne lata (w załączeniu).

Ad. 3. Otwarcie konkursów na Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN wystąpił z wnioskiem do Rady o przeprowadzenie konkursu na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin NCN. Poinformował, że zapotrzebowanie wynika m.in. z kadencyjności zatrudnienia oraz indywidualnych sytuacji losowych.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (22 głosy „za”) przyjęli uchwałę nr 91/2021 w sprawie otwarcia konkursu na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, nauk ścisłych i technicznych oraz nauk o życiu (w załączeniu).

Ad. 4. Opinia dotycząca oceny raportów końcowych projektów badawczych w obszarze nauk o życiu pochodzących z konkursów przekazanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego do realizacji w Narodowym Centrum Nauki.

Prof. Jakub Fichna Przewodniczący Komisji K-3, poinformował, że członkowie Komisji K-3 ocenili raporty końcowe w grupie nauk o życiu, rekomendując uznanie projektów za wykonane zgodnie z umową.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (23 głosy „za”) przyjęli uchwałę nr 92/2021 w sprawie oceny raportów końcowych przez MNiSW do realizacji w NCN (w załączeniu).

Ad. 5. Przedstawienie informacji na temat ekspertów do oceny wniosków złożonych w programie „Polskie Powroty” przeprowadzanym przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej we współpracy z Narodowym Centrum Nauki.

Dr Klaudyna Śpiewak Koordynator Dyscyplin ST przypomniała, że program „Polskie Powroty” ma na celu umożliwienie wyróżniającym się polskim naukowcom pracującym naukowo za granicą powrotu do kraju i podjęcia przez nich zatrudnienia we wskazanych w programie polskich instytucjach systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Zgodnie z treścią porozumienia o współpracy NAWA i NCN, Rada zobowiązana jest wyznaczyć ekspertów do zespołu oceniającego wnioski zgłoszone w piątej edycji programu „Polskie Powroty”. W związku z tym, przedstawiła kandydatury ekspertów do tego zespołu zarekomendowanych przez członków Komisji K-2.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali zarekomendowanych ekspertów do oceny wniosków złożonych w piątej edycji programu Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej „Polskie Powroty” organizowanego przez

NAWA we współpracy z NCN, przyjmując w drodze głosowania (22 głosy „za”) uchwałę nr 98/2021 w tej sprawie (w załączeniu).

Ad. 6. Przedstawienie informacji na temat przebiegu oceny formalnej wniosków złożonych w konkursach: MAESTRO 13 i SONATA BIS 11, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 czerwca 2021 r.

Dr Marta Buchalska Koordynator Dyscyplin ST przedstawiła informacje na temat przebiegu oceny formalnej wniosków złożonych w konkursach MAESTRO 13 i SONATA BIS 11. Przekazała, że do konkursów zostało złożonych łącznie 455 wniosków, z czego 32 nie spełniło wymagań formalnych. W konkursie MAESTRO 13 złożono 73 wnioski z czego: 16 w HS, 36 w ST i 21 w NZ, natomiast w konkursie SONATA BIS 11 zostały złożone 184 wnioski, z czego: 84 w HS, 184 w ST i 114 w NZ. Jako główne przyczyny odrzuceń formalnych wskazała niespełnienie wymogu określającego, że kierownikiem projektu w konkursie SONATA BIS nie może być osoba, która jest wskazana jako kierownik projektu we wniosku złożonym w konkursie OPUS, dla którego decyzja dotycząca finansowania nie stała się ostateczna, wymogu kierowania przez kierownika projektu więcej niż 3 grantami oraz niespełnienie przez kierowników projektu MAESTRO wymogu realizacji 2 projektów badawczych.

Ad. 7. Przedstawienie informacji na temat Zespołów Ekspertów do oceny wniosków złożonych w konkursach: MAESTRO 13 i SONATA BIS 11, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 czerwca 2021 r.

Prof. Krystyna Bartol Przewodnicząca Komisji K-1 przedstawiła propozycje składów Zespołów Ekspertów do oceny wniosków w naukach humanistycznych, społecznych i o sztuce w konkursach: MAESTRO 13 i SONATA BIS 11. Przekazała, że do pełnienia funkcji przewodniczącego Zespołu Ekspertów Komisja zaproponowała Marca Hooghe z University of Leuven w Belgii.

Prof. Grzegorz Karch Przewodniczący Komisji K-2 przedstawił propozycje składów Zespołów Ekspertów do oceny wniosków w naukach ścisłych i technicznych w konkursach: MAESTRO 13 i SONATA BIS 11. Przekazał, że do pełnienia funkcji przewodniczącego Zespołu Ekspertów w konkursie SONATA BIS 11 Komisja zaproponowała Sylwię Mozię z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, natomiast w konkursie MAESTRO 13 Mathiasa Senge z The University of Dublin w Irlandii.

Prof. Jakub Fichna Przewodniczący Komisji K-3 przedstawił propozycje składów Zespołów Ekspertów do oceny wniosków w naukach o życiu w konkursach: MAESTRO 13 i SONATA BIS 11. Przekazał, że do pełnienia funkcji przewodniczącego Zespołu Ekspertów w konkursie SONATA BIS 11 Komisja zaproponowała Christophera Pepper z University of Sussex w Wielkiej Brytanii, natomiast w konkursie MAESTRO 13 na funkcję przewodniczącego Zespołu Ekspertów został wyznaczony Damien Thompson z University of Limerick w Irlandii.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali przedstawione propozycje składów Zespołów Ekspertów. Ustalono, że ostateczna uchwała w tej sprawie zostanie przyjęta w trybie obiegowym.

Ad. 8. Przyjęcie podziału środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych grup dyscyplin w konkursach: MAESTRO 13 i SONATA BIS 11, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 czerwca 2021 r.

Dr Marcin Liana Z-ca Dyrektora NCN poinformował, że po analizie dostępnego budżetu NCN, ustalonych nakładów na konkurs oraz liczby wniosków złożonych w konkursie MAESTRO 13, po konsultacji z głównym księgowym NCN rekomenduje zwiększenie o 10 mln zł nakładów finansowych konkursu do łącznej wysokości 30 mln zł, co pozwoli na utrzymanie prognozowanego stopnia sukcesu na poziomie ok. 13%. Zaproponował również pod dyskusję Rady zwiększenie o 50 mln zł nakładów finansowych konkursu SONATA BIS 11, co pozwoli na osiągnięcie stopnia sukcesu w granicach ok. 27%.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN przekazał, że w wyniku podjętych decyzji i dyskusji przeprowadzonych w Komisji K-1, K-2, K-3, na realizację projektów badawczych w konkursie MAESTRO 13 dla nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce (HS) zostanie przeznaczonych 5 683 900 zł, dla nauk ścisłych i technicznych (ST) 13 766 200 zł, dla nauk o życiu 10 549 900 zł. Natomiast na realizację projektów badawczych w konkursie SONATA BIS 11 zostanie przeznaczonych łącznie 200 mln zł, z czego dla HS 31 168 900 zł dla ST 92 636 300 zł oraz dla NZ 76 194 800 zł.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali przedstawioną propozycję wysokości środków finansowych w ramach poszczególnych grup dyscyplin przeznaczonych na realizację projektów badawczych złożonych w konkursie MAESTRO 13, przyjmując w drodze głosowania (23 głosy „za”) uchwałę nr 93/2021 oraz w konkursie SONATA BIS 11, przyjmując w drodze głosowania (23 głosy „za”) uchwałę nr 94/2021 w tej sprawie (w załączeniu).

Ad. 9. Zwiększenie środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych dyscyplin w konkursach: OPUS 21 i PRELUDIUM 20, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 marca 2021 r.

Dr Marcin Liana Z-ca Dyrektora NCN poinformował, że po analizie możliwości budżetowych NCN przeprowadzonej po zakończeniu naboru wniosków w konkursach OPUS 21 i PRELUDIUM 20, na podstawie znanych już żądań finansowych wnioskodawców oraz urealnionych współczynników sukcesu oraz po wstępnej dyskusji kierownictwa NCN oraz Komisji Rady K-1, K-2, K-3, zaproponowano zwiększenie o 102 mln zł nakładów finansowych konkursu OPUS 21 do łącznej wysokości 552 mln zł oraz zwiększenie o 18 mln zł nakładów konkursu PRELUDIUM 20 do łącznej wysokości 78 mln zł. Podkreślił, że propozycje zwiększeń nakładów w podziale na poszczególne panele są wynikiem ustaleń Zespołów Ekspertów po I etapie oceny merytorycznej i oddają jakość naukową wniosków złożonych w tej edycji. Ustalenia te, pozwalają podnieść przewidywany współczynnik sukcesu w konkursie OPUS 21 z 18% do 22%, a w konkursie PRELUDIUM 20 z 19,5% do 25,4%. Zaznaczył, że dwa Zespoły Ekspertów nie zgłosiły potrzeby zwiększenia nakładów w konkursie OPUS 21 na panele HS6 i ST7. Wskazał, że w konkursie OPUS 21 nastąpiłyby wzrosty nakładów w ramach HS o 13 760 400 zł do wysokości 90 240 800 zł, w ramach NZ o 45 414 500 zł do wysokości 251 900 000 zł oraz w ramach ST o 42 825 100 zł do wysokości 209 859 200 zł. W konkursie PRELUDIUM 20, byłby to wzrost nakładów w ramach HS o 3 226 000 zł do wysokości 19 825 000 zł, w ramach NZ o 8 246 000 zł do wysokości 31 300 000 zł oraz w ramach ST o 6 528 000 zł do wysokości 26 875 000 zł.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (22 głosy „za”) zaakceptowali przedstawioną propozycję zmiany wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych dyscyplin lub grup dyscyplin w konkursach OPUS 21, PRELUDIUM 20, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 95/2021 (w załączeniu).

Ad. 10. Zwiększenie alokacji środków finansowych na konkurs BiodiveERsA+ *Supporting biodiversity and ecosystem protection across land and sea*, w związku z otrzymaniem z Ministerstwa Edukacji i Nauki zlecenia koordynacji przez Narodowe Centrum Nauki programu BiodivERsA+, wraz z przeznaczonymi na ten cel środkami finansowymi.

Justyna Woźniakowska Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej NCN w związku ze zleceniem przez Ministerstwo Edukacji i Nauki pełnienia roli krajowego koordynatora partnerstwa *Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth*, realizowanego w ramach programu Horyzont Europa 2021-2027 oraz zatwierdzeniem przez Ministerstwo budżetu na realizację ww. zadania, zwróciła się z prośbą o zwiększenie wysokości środków krajowych przeznaczonych na projekty badawcze, które zostaną zakwalifikowane do finansowania w pierwszym konkursie Europejskiego Partnerstwa na rzecz Bioróżnorodności: *“Supporting biodiversity and ecosystem protection across land and sea”*. Zmiana wysokości środków jest istotna z uwagi na fakt finansowania w konkursie nie tylko badań podstawowych, ale również badań aplikacyjnych. Konkurs *“Supporting biodiversity and ecosystem protection across land and sea”* został ogłoszony 1 października 2021 r. Zaznaczyła, że przy zwiększeniu wysokości środków finansowych do kwoty 1 mln EUR rzeczywiste dofinansowanie Komisji Europejskiej (KE) do polskich projektów może wynieść ok. 428 570 EUR. Taki scenariusz zakłada finansowanie 4-5 polskich projektów badawczych.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (22 głosy „za”) zdecydowali zwiększyć o 500 tys. EUR wysokość środków finansowych z przeznaczeniem na realizację projektów badawczych przez polskie zespoły naukowe w konkursie Partnerstwa BiodivERsA+ *“Supporting biodiversity and ecosystem protection across land and sea”*, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 96/2021 (w załączeniu).

Ad. 11. Informacja na temat wstępnych wyników konkursu JPIAMR-ACTION Call 2021 na międzynarodowe projekty badawcze w zakresie antybiotykoodporności przeprowadzanym w ramach międzynarodowej współpracy wielostronnej JPIAMR (Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance). Zwiększenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na projekty badawcze realizowane w ramach tego konkursu przez polskie zespoły naukowe.

Dr Monika Pobiega Koordynator Dyscyplin NZ poinformowała, że sieć JPIAMR angażuje się w pięcioletnie projekty typu ERA-NET Cofund i działa na rzecz wspierania badań w zakresie oporności na antybiotyki. NCN włączyło się w prace sieci od 2015 r. Wskazała, że dobiegają końca prace nad ustaleniem listy projektów

rekomendowanych do finansowania w ramach konkursu JPIAMR-ACTION Call 2021: „One Health interventions to prevent or reduce the development and transmission of antimicrobial resistance (AMR)”, ogłoszonego 14 stycznia br. Przekazała, że polscy naukowcy mają szansę na udział w 4 projektach, których łączny budżet wyniesie 1 345 283 EUR. W związku z uzgodnieniami Komitetu Sterującego JPIAMR, przy zwiększeniu krajowej alokacji NCN o 400 000 EUR, rzeczywiste dofinansowanie KE do polskich projektów wyniesie ok. 445 283 EUR. Taki scenariusz zakłada finansowanie 4 polskich projektów oraz zrównoważone rozdysponowanie dofinansowania KE pomiędzy partnerami konsorcjum uczestniczącymi w konkursie oraz wykorzystanie maksymalnej dostępnej dla Polski kwoty dofinansowania ze środków KE (środki te będą stanowiły 49,48% wkładu NCN, przy maksymalnej dopuszczalnej wysokości dofinansowania 50%).

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (21 głosów „za”) przyjęli uchwałę nr 97/2021 w sprawie zwiększenia o 400 tys. EUR wysokości środków finansowych z przeznaczeniem na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w konkursie JPIAMR-ACTION Call 2021 (w załączeniu).

Ad. 12. Przedstawienie informacji na temat wyników konkursu Forest Value Joint Call 2021 przeprowadzonego przez sieć Forest Value na międzynarodowe projekty badawcze w zakresie gospodarki leśnej.

Dr Małgorzata Zawiślak Koordynator Dyscyplin NZ poinformowała, że konkurs Forest Value Joint Call 2021 dotyczył badań z zakresu gospodarki leśnej i został ogłoszony w styczniu br. przez sieć Forest Value Innovating forest-based bioeconomy w następującej tematyce: *Sustainable and multifunctional use and management of forests, to maximize their contribution to all United Nations Sustainable Development Goals; Building with wood from various perspectives; Analysis of benefits, synergies and trade-offs in the use of forest biomass*. Wskazała, że w konkursie zostało złożonych 60 wniosków, w tym 15 z udziałem polskich zespołów badawczych, natomiast do finansowania zostało zakwalifikowanych 8 projektów, w tym 2 z udziałem polskich zespołów badawczych.

Ad. 13. Przedstawienie zmian w warunkach przeprowadzania konkursu SONATINA na projekty badawcze.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji Rady NCN ds. Regulaminów i Procedur poinformowała, że kolejna edycja konkursu SONATINA zostanie ogłoszona 15 grudnia br., a zmiany rekomendowane przez Komisję polegają na dostosowaniu warunków przeprowadzenia konkursu do zasad obowiązujących w konkursach NCN. Przypomniała, że konkurs skierowany jest do osób, które uzyskały stopień doktora w okresie 3 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem, a celem konkursu jest wsparcie kariery młodych badaczy, poprzez stworzenie możliwości zatrudnienia i prowadzenia badań naukowych w Polsce oraz umożliwienie zdobycia wiedzy i doświadczenia podczas realizacji staży w wysokiej jakości zagranicznych ośrodkach naukowych. Następnie zwróciła się z prośbą do Rady, aby zapoznała się z warunkami przeprowadzenia konkursu i zaakceptowała zaproponowane zmiany na kolejnym spotkaniu.

Ad. 14. Podsumowanie naboru wniosków w konkursie MINIATURA 5 na działania naukowe.

Dr Marta Buchalska Koordynator Dyscyplin ST przedstawiła informacje na temat naboru wniosków w konkursie MINIATURA 5 na działania naukowe. Przekazała, że złożono łącznie 1898 wniosków z czego 707 w HS, 690 w NZ oraz 501 w ST. Poinformowała, że wnioski złożyło 1152 kobiet i 746 mężczyzn. Najwięcej wniosków złożono w ramach panelu HS4 „Jednostka, instytucje, rynki”, HS6 „Człowiek i życie społeczne” oraz NZ9 „Podstawy stosowanych nauk o życiu” i ST4 „Chemia”. Przekazała, że pod względem liczby złożonych wniosków przodował Uniwersytet Jagielloński, kolejno Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Ad. 15. Przedstawienie informacji na temat przebiegu konkursu MINIATURA na działania naukowe. Analiza na poziomie województw, jednostek, wnioskodawców.

Prof. Joanna Wolszczak-Derlacz Przewodnicząca Komisji ds. oceny efektów działalności NCN przedstawiła informacje na temat przebiegu konkursu MINIATURA na działania naukowe. Wskazała, że przedmiotem prac Komisji była analiza konkursu MINIATURA na poziomie województw, jednostek i wnioskodawców, celem zbadania czy założenia konkursu MINIATURA są realizowane w świetle danych NCN (w załączeniu). Przypomniała, że podstawowym celem konkursu MINIATURA jest finansowe wsparcie działania naukowego służącego przygotowaniu przyszłego projektu badawczego planowanego do złożenia w konkursach NCN na projekty badawcze. W ramach konkursu możliwe jest uzyskanie środków finansowych w wysokości od 5 000 do 50 000 zł na realizację działania naukowego trwającego do 12 miesięcy. Zwróciła uwagę, że osoba wskazana do realizacji działania naukowego nie może mieć żadnego doświadczenia

w kierowaniu projektem badawczym finansowanym przez NCN i powinna uzyskać stopień doktora w okresie do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem. Wskazała, że analiza przebiegu konkursu MINIATURA na poziomie województw miała za zadanie określić, które województwa są najbardziej aktywne oraz czy rozkład aktywności tych województw w ubieganiu się o granty MINIATURA jest zbliżony z aktywnością w pozostałych konkursach NCN. Przekazała, że uzyskane dane wskazują, iż konkurs MINIATURA spełnia jeden z celów stawianych przez NCN, a mianowicie sprzyja równowadze regionalnej tzn. rozkład województw w ubieganiu się o finansowanie w ramach konkursu MINIATURA jest nieco inny, niż w pozostałych konkursach NCN. Mimo, iż najwięcej grantów, podobnie jak w pozostałych konkursach NCN, otrzymały te regiony, w których istnieją duże ośrodki naukowe to jednak województwa wykazujące znikomą aktywność w zdobywaniu środków w pozostałych konkursach NCN, w konkursie MINIATURA stają się znacznie bardziej aktywne. W związku z tym, w konkursie MINIATURA w znacznie większym stopniu, niż w przypadku innych programów, korzystają mniejsze ośrodki. W dalszej kolejności przedstawiła wyniki analizy przebiegu konkursu MINIATURA na poziomie jednostek naukowych. Poinformowała, że analiza miała na celu zbadać czy wielkość jednostki wpływa na poziom zainteresowania konkursem MINIATURA, czy jednostki, które aktywnie aplikują do konkursu MINIATURA również wykazują aktywność w pozostałych konkursach NCN oraz czy skuteczność w konkursie MINIATURA jest inna niż w pozostałych konkursach. Poinformowała, że dokonano podziału uczelni wyższych, ze względu na liczbę etatów naukowych, na: małe, duże, średnie. Wykazano, że we wszystkich typach uczelni, bez względu na wielkość, konkurs MINIATURA ma wyższy wskaźnik sukcesu aniżeli pozostałe konkursy NCN. Jednak w przypadku małych uczelni różnica między wskaźnikiem sukcesu w konkursie MINIATURA, a wskaźnikiem sukcesu w pozostałych konkursach NCN jest znacznie wyższa niż w przypadku uczelni dużych i średnich, gdzie dysproporcje te są znacznie mniejsze. Zwróciła również uwagę, na problem składania przez część jednostek naukowych bardzo dużej liczby wniosków przy ich małej skuteczności grantowej. W dalszej kolejności przedstawiła dane dotyczące analizy konkursu MINIATURA na poziomie wnioskodawców. Poinformowała, że analiza ta miała za zadanie zbadać, czy konkurs ten aktywuje laureatów do dalszej działalności grantowej oraz jaka jest skuteczność aplikacyjna wnioskodawców w późniejszych konkursach NCN. Przekazała, że uzyskane przez Komisję dane dotyczące konkursu MINIATURA 1 wskazują, że 42% laureatów aplikowało w kolejnych konkursach NCN głównie do konkursu OPUS i SONATA. Podobna sytuacja wystąpiła w konkursie MINIATURA 2, gdzie 38% laureatów aplikowało w kolejnych konkursach NCN. Porównano również skuteczność laureatów konkursu MINIATURA 1 oraz MINIATURA 2 do ogólnego wskaźnika sukcesu w poszczególnych konkursach NCN. Zwróciła uwagę, że wskaźnik sukcesu laureatów MINIATURA 1 w konkursie OPUS wyniósł 21% przy ogólnym wskaźniku sukcesu dla tego konkursu 25%, a w konkursie MINIATURA 2 wyniósł 16% przy ogólnym wskaźniku sukcesu w konkursie OPUS 22%. Przekazała także, że 63% osób, które nie zostały laureatami konkursu MINIATURA 1 oraz 50% osób, które nie zostały laureatami konkursu MINIATURA 2 ponownie ubiegało się o finansowanie w kolejnej edycji tego konkursu. W opinii Komisji powyższe dane wskazują, że konkurs MINIATURA nie zwiększa znacząco aktywności aplikacyjnej osób bez doświadczenia grantowego. Większość laureatów nie aplikowała w kolejnych konkursach NCN. Poinformowała, że Komisja dokonała również analizy wnioskodawców MINIATURA pod względem liczby lat po doktoracie. Uzyskane dane wskazują, że młodzi laureaci MINIATURA będący do 7 lat po doktoracie, wykazują większą aktywność i skuteczność aplikacyjną w kolejnych konkursach NCN niż bardziej doświadczeni badacze. Przekazała, że w opinii Komisji powyższe dane sugerować mogą konieczność wprowadzenia zmian w warunkach przeprowadzania tego konkursu poprzez skierowanie konkursu wyłącznie do młodych badaczy, którzy stopień doktora uzyskali w okresie do 7 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem oraz dopuszczenia laureatów innych konkursów NCN. Wskazała również na możliwość zwiększenia limitu możliwego finansowania.

Prof. Robert Hasterok wstępnie poparł propozycję Komisji dotyczącą zaadresowania konkursu MINIATURA wyłącznie do młodych badaczy do 7 lat po doktoracie.

Prof. Teresa Zielińska zwróciła uwagę, że przedstawiony rozkład geograficzny jest mało miarodajny, ponieważ rozkład jednostek naukowych w poszczególnych województwach jest zróżnicowany. W jej opinii należy przeprowadzić dyskusję dotyczącą sposobów zwiększenia skuteczności i aktywności grantowej laureatów konkursu MINIATURA.

Prof. Barbara Klajnert-Maculewicz przedstawiła opinię, że przyjęty w niektórych jednostkach naukowych system awansowy polegający na konieczności zdobycia jakiegokolwiek grantu celem dalszego awansu naukowego może powodować, że część laureatów konkursu MINIATURA spoczywa na laurach. Poparła propozycję skierowania konkursu MINIATURA wyłącznie do młodych naukowców do 7 lat po doktoracie. Wskazała również, że skierowanie konkursu MINIATURA do laureatów innych konkursów może być dla nich szansą na uzyskanie grantu pomocniczego do realizacji badań w szerszym zakresie, w ramach kolejnego grantu NCN.

W toku prowadzonej dyskusji **członkowie Rady NCN** zgodzili się, że konkurs ten powinien zostać zachowany w ofercie konkursowej NCN. Wskazali jednak, że potrzebne są dalsze dyskusje dotyczące kierunku ewentualnej modyfikacji założeń kolejnych edycji konkursu MINIATURA, szczególnie w kontekście zaadresowania tego programu do naukowców, którzy uzyskali stopień naukowy doktora w okresie do 7 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem, poszerzenia listy adresatów o laureatów innych konkursów NCN czy też możliwości zwiększenia budżetu tego konkursu. Zwrócili uwagę, że niepokojące jest, że ok. 60% laureatów konkursu MINIATURA nie aplikuje w innych konkursach NCN, co wskazuje na konieczność opracowania rozwiązań na rzecz zwiększenia liczby laureatów MINIATURA korzystających z oferty grantowej NCN. Zgodzili się również, że kwestią wymagającą dyskusji Rady jest przyjęty w wielu jednostkach naukowych system motywacyjny polegający na konieczności zdobycia przez naukowca grantu celem dalszego awansu zawodowego co powoduje, że konkurs MINIATURA przez część naukowców jest postrzegany nie jako działanie naukowe służące przygotowaniu przyszłego projektu badawczego, ale jako skrócona droga do awansu zawodowego.

Prof. Jakub Fichna zwrócił uwagę, że w piątej edycji konkursu MINIATURA wprowadzono zmiany dotyczące zasad oceny wniosków, w tym zasadności realizacji działania naukowego w kontekście przyszłego projektu badawczego planowanego do złożenia w przyszłych konkursach NCN, innych konkursach ogólnokrajowych lub międzynarodowych. W związku, z tym ocena efektu wprowadzonych zmian na realizację podstawowych założeń konkursu MINIATURA będzie możliwa po zakończeniu tej edycji konkursu.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek wskazała, że w konkursie MINIATURA 5 ocena merytoryczna działania naukowego oraz zasadności jego realizacji w kontekście przyszłego projektu badawczego stanowi 80% całości oceny wniosku.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN zaproponował, aby dyskusje dotyczące założeń konkursu MINIATURA były przedmiotem prac kolejnych posiedzeń Rady.

Ad. 16. Dyskusja dotycząca możliwości większego zróżnicowania geograficznego finansowania przez Narodowe Centrum Nauki i strategii wzmocnienia uczelni poza wielkimi ośrodkami akademickimi.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN wskazał, że kwestia dotycząca możliwości większego zróżnicowania geograficznego finansowania przez NCN i strategii wzmocnienia uczelni poza wielkimi ośrodkami akademickimi została poruszana przy okazji analizy przebiegu konkursu MINIATURA na poziomie województw i wielkości jednostek naukowych. Zaproponował, aby dyskusja w tej sprawie była kontynuowana przy okazji dalszego omawiania założeń konkursu MINIATURA.

Ad. 17. Kontynuacja dyskusji dotyczącej zasad podziału środków finansowych w konkursach NCN. Przedstawienie analizy podziału środków finansowych na poszczególne dyscypliny i grupy dyscyplin w konkursach NCN.

Prof. Grzegorz Karch w imieniu zespołu ds. priorytetów w składzie prof. M. Kaczmarek, prof. J. Wolszczak-Derlacz, prof. K. Fic, prof. M. Samoć, prof. S. Dziembowski poinformował, że zespół przeanalizował zasady podziału środków finansowych w konkursach NCN na przestrzeni lat. Wskazał na wysoce pomocną metodę zwiększenia nakładów finansowych zastosowaną na konkursy: OPUS 21 i PRELUDIUM 20, która opierała się na analizie merytorycznej i jakościowej wniosków dokonanej przez Zespoły Ekspertów po I etapie oceny. Następnie zaznaczył, że przeanalizowano stanowisko Rady pierwszej kadencji w sprawie określenia priorytetowych obszarów badań podstawowych wyrażone uchwałą nr 101/2012 z dnia 13 grudnia 2012 r., w której wskazano, że Rada kieruje się zasadą tworzenia równych szans wszystkim wnioskodawcom w dostępie do środków finansowych, niezależnie od dziedziny nauki czy podmiotu, w którym realizowane są badania, a jedynym i niekwestionowanym kryterium oceny składanych do NCN wniosków grantowych jest stopień ich doskonałości, ustalonej na podstawie opinii niezależnych ekspertów. Dodał, że Rada przyjęła wówczas wskaźniki obowiązujące przy podziale nakładów finansowych na poszczególne obszary badań tj. dla ST 45% do 55% nakładów, dla NZ 35% do 45% nakładów oraz dla HS 10% do 20% nakładów.

Ad. 18. Przedstawienie informacji na temat propozycji działań związanych z oceną wniosków z zakresu sztuki w konkursach Narodowego Centrum Nauki.

Prof. Dariusz Markowski poinformował, że zespół ds. nauk o sztuce prowadzi konsultacje w zakresie rozwiązań umożliwiających rozliczanie dziełami artystycznymi projektów badawczych finansowanych ze środków NCN w zakresie sztuki, a także potrzeby zastosowania alternatywnej skali oceny dorobku naukowego kierownika projektu dla wniosków z zakresu nauk o sztuce. Przekazał, że wyniki prowadzonych dyskusji zostaną zaprezentowane Radzie w późniejszym terminie.

Ad. 19. Dyskusja dotycząca propozycji zmian w Regulaminie Nagrody NCN.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN przekazał, że dyskusja na temat propozycji zmian w Regulaminie przeprowadzania Nagrody NCN zostanie przełożona na kolejne posiedzenie Rady. Jednocześnie zwrócił się z prośbą o przeprowadzenie dyskusji w tym zakresie w ramach prac Komisji Rady K-1, K-2, K-3.

Ad. 20. Dyskusja nad planami prac Rady NCN w drugim roku kadencji, dotyczącymi m.in. uproszczenia formularza wniosku i formularza oceny wniosków przez ekspertów, oraz wprowadzenia skutecznych sposobów na zwiększenie wskaźnika sukcesu w konkursach przy stałym budżecie NCN.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji Rady NCN ds. Regulaminów i Procedur poinformowała, że w ostatnim czasie zgłaszane są propozycje modyfikacji i uproszczenia formularzy oceny wniosków przez ekspertów w konkursach NCN jak również modyfikacji Regulaminu przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez NCN. Mając na uwadze troskę o kompleksową analizę skutków wprowadzanych regulacji zaapelowała, aby przyjąć, że wszelkie reformy i uproszczenia nad którymi obecnie dyskutuje Rada, zostaną wprowadzone od 1 stycznia 2023 r. Wskazanie takiego terminu pozwoli na odpowiednio wczesne poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o planowanych zmianach. Następnie, zwróciła się do Rady z prośbą o wyrażenie opinii na temat zmiany systemu wynagradzania studentów i doktorantów ze środków NCN, w kierunku ujednoczenia formy wynagrodzenia dla doktorantów z możliwością wypłacania stypendiów doktoranckich przy rezygnacji ze stypendium naukowego NCN. W związku z pytaniami wnioskodawców o możliwość łączenia wynagrodzenia etatowego kierownika projektu z pobieranym w tym samym czasie świadczeniem emerytalnym z systemu ubezpieczeń społecznych przekazała, że Komisja proponuje ujednoczenie obowiązujących regulacji w tym zakresie dla wszystkich stanowisk etatowych finansowanych w ramach grantów NCN. Przekazała, że kwestią wymagającą dyskusji jest również analiza katalogu kosztów kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych ze środków NCN, z uwzględnieniem kosztów naprawy, serwisu, dzierżawy, najmu, leasingu aparatury naukowo-badawczej i urzędzeń, a także kosztu wykonania usługi przez wykonawcę będącym osobą fizyczną, nieprowadzącą działalności gospodarczej w ramach kategorii „Inne koszty bezpośrednie – Usługi obce” oraz zgodność z prawem obowiązujących w tym zakresie regulacji NCN. Przekazała również, że Komisja prowadzi konsultacje z Koordynatorami Dyscyplin w zakresie aktualizacji przewodników dla ekspertów oraz dla wnioskodawców. Zaapelowała, aby Rada jeszcze w tym roku rozpoczęła dyskusję w zakresie analizy wynagradzania studentów i doktorantów ze środków NCN, ze szczególnym uwzględnieniem zmieniających się zasad ustawowych pobierania stypendium doktoranckiego przez uczestników szkół doktorskich.

Ad. 21. Sprawy wniesione i komunikaty.

Dyskusja dotycząca publikacji finansowanych przez NCN spełniające wymagania Planu S.

Prof. Joanna Wolszczak-Derlacz nawiązała do dyskusji na temat Planu S i Open Access (OA) przeprowadzonej podczas ostatniego posiedzenia i zwróciła uwagę na artykuł „The gap between Plan S requirements and grantees’ publication practices” autorstwa Przemysława Korytowskiego i Emanuela Kulczyckiego, w którym zostały przedstawione wnioski z analizy danych Socpus dotyczących 27302 publikacji z lat 2014-2019 finansowanych przez NCN. Przekazała, że wnioski wskazują, że sytuacja jest problematyczna, gdyż wiele publikacji jest w OA, ale nie spełniają wymagań Planu S i zdarzają się też sytuacje, że część nie jest w OA i nic nie wskazuje, że będzie publikowane w otwartym dostępie. W związku z tym zwróciła się z postulatem zaproszenia autora artykułu na spotkanie z Radą, aby zaprezentował wnioski z artykułu.

Dr Aneta Pazik-Aybar Główny specjalista ds. Otwartej Nauki NCN przekazała, że w jej opinii wnioski z artykułu są jak najbardziej spójne z działaniami cOAlition S i polityką OA jaką prowadzi NCN. Autorzy sugerują, że jednym z najprostszycych rozwiązań jest to, aby naukowcy publikowali częściej w ramach ścieżki 2 w zgodności ze Strategią Zachowania Praw Autorskich (Rights Retentions Strategy, RRS). Zwróciła uwagę, że *Polityka NCN dotycząca otwartego dostępu do publikacji* zawiera bardzo dużo informacji i potrzebna jest inna forma przekazu, tak aby ułatwić zrozumienie na czym polegają poszczególne ścieżki publikowania prac stanowiących rezultaty projektów finansowanych przez NCN. W związku z tym, NCN będzie dokładnie wyjaśniać, gdzie naukowcy mogą publikować tak, aby nie było zastrzeżeń, co do tego, że mogą publikować w najlepszych czasopismach. W jej opinii Plan S nie ogranicza wolności naukowców co do wyboru miejsca publikowania. Przekazała, że pracuje nad przewodnikiem do *Polityki NCN dotyczącej otwartego dostępu do publikacji*, w którym zostaną omówione ewentualne kwestie problematyczne związane z RRS.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN poinformował, że największym problemem jest potrzeba szerszej komunikacji ze środowiskiem zasad prowadzonej przez NCN polityki OA. Przyznał, że należy zintensyfikować

działania w tym zakresie. Dlatego też instrukcja do *Polityki NCN dotyczącej otwartego dostępu do publikacji* będzie przekazana Radzie do konsultacji, tak aby możliwe było jak najszybsze umieszczenie jej na stronie internetowej NCN.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek zwróciła uwagę, że problematyczną kwestią jest ustalenie jasnych wytycznych, jakie publikacje rozliczają grant NCN i jak wygląda praktyka oraz sposób finansowania. Jeżeli okazałoby się, że nie będzie można złożyć publikacji niezgodnej z Planem S do rozliczenia grantu, to może to spowodować efekt odwrotny do zamierzonego. Dlatego też zaapelowała o wypracowanie kompromisowych rozwiązań w tym zakresie.

Prof. Joanna Wolszczak-Derlacz poinformowała o opłatach jakie wiążą się z publikowaniem w czasopiśmie tj. *Nature* czy *Science*. Przekazała, że publikowanie w *Science* jest możliwe wyłącznie w modelu subskrypcyjnym, a do otwartego dostępu przeznaczone jest czasopismo *Science Advances*. Umowa na licencję krajową *Science* obejmuje zniżki dla opłat za publikację w czasopiśmie *Science Advances* dla maksymalnie 10 artykułów z Polski w każdym roku.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN zachęcił do skorzystania z narzędzia *Journal Checker Tool*, które wskazuje, czy dane czasopismo jest zgodne z polityką otwartego dostępu NCN, a także w ramach której ścieżki ta zgodność występuje. Poinformował, że *Journal Checker Tool* wskazuje na dwie możliwości publikowania w *Nature*. Jego zdaniem to, że opłata krajowa obejmuje możliwość publikowania dla maksymalnie 10 autorów, nie jest problemem, gdyż ciągle publikujemy mniej niż 10 prac rocznie. Zgodził się z tym, że kwestia embarga na publikowanie w *Nature* jest problemem, ale liczy na to, że z czasem zostanie to rozwiązane. Stanowisko NCN jest takie, że można publikować w *Nature* również w sposób bezkosztowy, bo to przewiduje *Journal Checker Tool*. Przekazał, że nie sądzi, żeby czasopisma w takiej sytuacji egzekwowały embargo i zdaje sobie sprawę z tego, że jest pewna próba sił pomiędzy wydawnictwami a agencjami finansującymi badania naukowe. Dlatego też, NCN będzie elastycznie podchodziło do kwestii problematycznych, które pojawią się w tym zakresie.

Prof. Barbara Klajnert-Maculewicz wyraziła obawę, że niektóre aspekty w zakresie publikowania są bardzo niejasne, więc przygotowanie instrukcji wyjaśniającej te zasady jest zatem przedwczesne. Należy wyjaśnić kwestię embarga, gdyż naukowiec podejmuje decyzje o publikowaniu teraz i musi wiedzieć co jest dozwolone. Zwróciła uwagę, że praktyki czasopism *Science*, *Nature* w tym zakresie są tylko przykładem na to, jak będą postępować inne czasopisma. W związku z tym, że opłaty są wysokie, może okazać się, że system publikowania w OA będzie dostępny tylko dla bogatych jednostek naukowych, bo tylko takie uczelnie będą dysponować środkami na ten cel.

Dr Aneta Pazik-Aybar Główny specjalista ds. Otwartej Nauki NCN przekazała, że przygotowana instrukcja to nie tylko zbiór zasad, ale także element wsparcia dla naukowców. Będzie stanowić kompendium kluczowych kwestii związanych z OA i zawierać praktyczne wskazówki w zakresie publikowania. Jedną z deklaracji NCN jest to, że będziemy wspierać naszych grantobiorców i będziemy dążyć do pełnienia roli mediatora w przypadku jakiegokolwiek konfliktu z wydawnictwem. Poinformowała, że NCN będzie wspierało dążenie do publikowania w jak najlepszych czasopiśmie, będzie pomagać kierownikom projektów i szukać rozwiązań, jeżeli wystąpią sytuacje problematyczne. Informacja na ten temat pojawi się w instrukcji. Kierownicy projektów składając manuskrypty do wydawnictw, będą zobowiązani do wprowadzenia klauzuli zgodną z *Rights Retention Strategy, RRS*. Złożenie klauzuli powinno poprzedzać podpisanie umowy z wydawnictwem, stąd też NCN rekomenduje umieszczenie jej w sekcji *Acknowledgements* manuskryptu oraz w tzw. *cover letter* przy składaniu pierwszej wersji pracy.

Prof. Justyna Olko wyraziła opinię, że porównywanie praktyk, które chcemy wprowadzić z możliwościami jakie są zastosowane w grantach europejskich jest nieuzasadnionym i chybionym rozwiązaniem, dlatego że tam grantobiorca ma nieograniczone możliwości w kształtowaniu budżetu projektu tak, aby opłacić wydatki związane z procesem publikacyjnym i nie ma ograniczeń jaką część środków można na ten cel przeznaczyć. W grantach NCN pokrycie opłat publikacyjnych jest niewystarczające i do tego dochodzą koszty publikowania monografii, które musimy uwzględnić, co powoduje, że grantobiorcy zmuszani są do szukania dodatkowych środków na OA. Kolejnym problemem jest oczekiwanie, że naukowcy będą negocjować z wydawnictwami zgodę na umieszczenie w repozytorium. Jest to bardzo duży koszt operacyjny. Pozostaje pytanie, czy wydawcy będą mieć interes w tym, aby zawierać umowy z naukowcami, których obejmują obostrzenia. Zasugerowała, aby zrobić rozeznanie jak działają w tym zakresie inne agencje europejskie, które przyznają granty zgodnie z wymaganiami Planu S i jak radzą sobie finansowo z pokrywaniem tych kosztów oraz jakie rozwiązania stosują, by umożliwić publikowanie bez ograniczeń. W jej opinii możliwości finansowe, które daje NCN są niewystarczające, żeby to dobrze wdrożyć. Zwróciła się z postulatem, aby NCN przedstawiło zrównoważony plan finansowania wydatków związanych z OA, który będzie realistyczny i uwzględniający

finansowanie monografii. Jeżeli kontynuujemy zmagania bycia członkiem koalicji S to powinniśmy omówić warunki finansowania tej strategii, gdyż nie ma alternatywnej instytucji, która miałaby te działania wspierać. Jeśli system nie jest wystarczający do tego, aby publikować w najlepszych miejscach, to może trzeba poszukać innego schematu finansowania.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN zwrócił uwagę, że działania związane z zapewnieniem otwartego dostępu wymagają czasu i dotarcia wprowadzonych zasad. Z uwagi na to, że koszty publikowania obciążają środki publiczne, NCN jako reprezentant podatnika, musi dbać o właściwe wydawanie tych środków. Wydawnictwa będą się bronić przez pozbawieniem dochodów. Decyzja o przystąpieniu do Planu S zapadła dwa lata temu i trzeba konsekwentnie tą ścieżką podążać, pomimo tego, że jest wiele jeszcze kwestii do ustalenia. Wyrzucił przekonanie, że szersza polityka informacyjna na temat możliwości publikowania w OA pozwoli na lepsze zaznajomienie się z tą problematyką, dlatego też NCN zintensyfikuje działania w tym zakresie.

Dr Aneta Pazik-Aybar Główny specjalista ds. Otwartej Nauki NCN zwróciła uwagę na cel prowadzonej przez NCN polityki OA, czyli zapewnienie międzynarodowego upowszechniania badań finansowanych przez NCN. To co było krytykowane w modelu subskrypcyjnym, to bardzo ograniczony dostęp do publikacji przy jednocześnie wysokich opłatach. NCN wspiera standardy doskonałości naukowej. Prace stanowiące rezultaty projektów NCN należy publikować w wydawnictwach w obiegu międzynarodowym zapewniających rzetelny proces oceny, a publikacje dołączane do raportów stanowią przedmiot oceny eksperckiej w NCN i na ich podstawie podejmowane są decyzje o rozliczeniu grantów. Dodała, że w instrukcji znajdzie się wskazówka, aby informować wydawców przy składaniu manuskryptów o zastosowaniu licencji CC-BY w wersji AAM poprzez umieszczenie klauzuli RRS w *Acknowledgements* manuskryptu oraz *cover letter*. Obowiązek zamieszczania tej klauzuli jest już uwzględniony w umowach grantowych NCN zawieranych po 1 stycznia br., co ma zapewnić autorom wsparcie, w przypadku gdy wydawnictwo będzie próbować ograniczać ich prawa autorskie. Przekazała, że NCN zobowiązuje się do wypracowania optymalnych rozwiązań, w sytuacji jeśli po wyczerpaniu wszelkich możliwych działań po stronie autora, wydawnictwo będzie próbowało zastosować praktyki mające na celu wymuszenie przeniesienia praw autorskich.

Prof. Tomasz Zaleśkiewicz zwrócił uwagę, że ta zmiana została wprowadzona bardzo szybko i póki co naukowcy są pozostawieni sami w tym zakresie. W jego opinii, przy takiej konkurencji jaka istnieje, będzie obawa przed wpisywaniem klauzuli w *cover letter*, gdyż wpisywanie tego rodzaju rzeczy jest niemile widziane przez czasopisma. Często czasopisma dostają instrukcję, żeby odrzucać takie prace. Idea jest oczywiście szczytna, że chcemy się mierzyć z wielkimi korporacjami, ale jeżeli nie będzie jasnego sygnału, że rządy staną naprzeciwko wydawców to naukowcy, jako grantobiorcy, niewiele będą mogli zrobić.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN poinformował, że sam fakt, że NCN jest w koalicji z innymi agencjami z innych krajów, to jest to duża siła wpływów. Wstąpienie NCN do Planu S bardzo pomogło w negocjacjach z wydawnictwami na poziomie krajowym. W przyszłości polityka OA będzie powodować z pewnością oszczędności w wydatkach publicznych na ten cel. Dzięki temu, że NCN jest w Planie S, wszystkie publikacje finansowane z naszych grantów powinny być ogólnie dostępne dla wszystkich. Jego zdaniem są to główne powody, dla których warto pozostać przy tej polityce, nawet jeśli będziemy jako NCN i jako wnioskodawcy mierzyć się z problemami przy wdrażaniu tej polityki.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN przekazał, że dyskusja w tym zakresie będzie kontynuowana. Poprosił o szybkie przekazanie do Rady instrukcji do *Polityki NCN dotyczącej otwartego dostępu do publikacji*. Na zakończenie przekazał, że w wyniku głosowania (14 głosów „za”, 8 głosów „przeciw”) członkowie Rady zdecydowali, że na spotkanie z Radą podczas listopadowego posiedzenia zostanie zaproszony prof. E. Kulczycki, celem zaprezentowania wniosków zamieszczonych w artykule „The gap between Plan S requirements and grantees’ publication practices”.

Sprawy wniesione i komunikaty.

Dr Anna Wiktor Koordynator Dyscyplin NZ poinformowała, że Komisja K-3 zaakceptowała skład Zespołu Ekspertów do oceny wniosku z obszaru nauk o życiu złożonego w konkursie PRELUDIUM 20 i skierowanego przez Komisję Odwoławczą do ponownej oceny.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (17 głosów „za” i 1 głos „wstrzymujący”) przyjęła uchwałę nr 99/2021 w tej sprawie (w załączeniu).

Justyna Woźniakowska Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej NCN poinformowała, że w lipcu br. Ambasada Wielkiej Brytanii oraz Ministerstwo Edukacji i Nauki zgłosiło się do NCN z zapytaniem czy NCN

jest zainteresowane współpracą naukową z Wielką Brytanią i w jakim zakresie. W odpowiedzi przekazano informację, że NCN jest zainteresowane współpracą we wszystkich wskazanych przez ambasadę priorytetach. Przekazała, że deklaracja NCN ogólnej otwartości na wszystkie priorytety nie jest wystarczająca, w związku z tym zwrócono się z prośbą o doprecyzowanie propozycji w tym zakresie. Strona brytyjska oczekuje przekazania konkretnych obszarów badawczych potencjalnej współpracy, które charakteryzują się dużym potencjałem i mogłyby zainteresować brytyjskich partnerów.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN zaproponował, że odpowiedź w tej sprawie zostanie opracowana podczas spotkania zorganizowanego bezpośrednio po posiedzeniu, w którym weźmie udział: prof. J. Kuźnicki, prof. J. Fichna, prof. G. Karch, J. Woźniakowska.

Dr Marcin Liana Z-ca Dyrektora NCN poinformował, że w NCN zostanie utworzony tzw. *Gender Equality Plan (GEP)*, który będzie dotyczyć zarówno pracowników NCN jak i spraw związanych z oceną wniosków. Opracowaniem tego planu zajmie się zespół złożony z pracowników Biura i przedstawicieli Rady NCN: prof. M. Kaczmarek, prof. K. Fic. Poinformował, że zespół spotkał się po raz pierwszy i ustalił harmonogram działań. Przekazał, że opracowanie takiego planu jest wymogiem Komisji Europejskiej, a NCN planuje wdrożyć plan początkiem 2022 r.

Prof. Krystyna Bartol Przewodnicząca Komisji Rady K-1 poinformowała, że 24 września br. odbyło się spotkanie z przedstawicielami nauk socjologicznych, podczas którego przedyskutowano procedury grantowe NCN oraz to jakie sukcesy mają socjologowie w konkursach NCN. Dyskutowano o procedurach oceniania, funkcjonowania paneli ekspertów, struktury paneli NCN pod kątem usytuowania socjologii oraz możliwości wsparcia szkoleniowego NCN, by zwiększyć efektywność aplikowania socjologów o granty NCN. Przekazała, że został wystosowany postulat, aby przy konstruowaniu Zespołów Ekspertów większy nacisk położyć na wybór ekspertów z dziedziny socjologii.

Prof. Anetta Undas Przewodnicząca Komisji Odwoławczej Rady NCN poinformowała, że Komisja rozpatrując odwołania od decyzji Dyrektora dotyczących oceny formalnej wniosków zwróciła uwagę, że część uchybień formalnych będących przyczyną negatywnego rozstrzygnięcia mogłyby zostać w prosty sposób skorygowana przez wnioskodawców, jeżeli NCN dopuściłoby możliwość wezwania wnioskodawców do usunięcia braków formalnych w wyznaczonym terminie. Zdaniem Komisji Odwoławczej możliwość wprowadzenia zmian do wniosku powinna być ograniczona wyłącznie do tej części wniosku, która została sporządzona błędnie. Przykładem takiego uchybienia może być uzupełnienie jednego z pól wniosku w języku polskim zamiast angielskim. W ocenie Komisji dla jednoznaczności postępowania, we współpracy z Koordynatorami Dyscyplin powinien zostać opracowany zamknięty katalog możliwych do skorygowania wad formalnych, który następnie zostałby zawarty w dokumentacji konkursowej. Komisja uważa, że dopuszczenie takiej możliwości może pozytywnie wpłynąć na wizerunek NCN oraz płynność procesu oceny wniosków w konkursie. Przekazała, że system obsługi wniosków składanych w konkursach NCN posiada funkcjonalność pozwalającą na zwrócenie wniosku do poprawy, jednak wyłącznie do czasu zakończenia naboru. Zaproponowano rozważenie niewielkiej korekty tej funkcji, która umożliwiłaby przekazanie wniosku do poprawy także po zakończeniu naboru. Zwróciła uwagę, że korespondencja NCN z jednostkami odbywa się obecnie wyłącznie w formie elektronicznej, co oznacza, że ewentualne wezwanie do usunięcia braków formalnych może zostać odebrane przez adresata niemal natychmiastowo. W efekcie czas niezbędny na dokonanie poprawy wniosku może być krótki i nie wpłynie w istotny sposób na proces oceny wniosków. Komisja uważa, że wprowadzenie takiej możliwości nie obciąży pracowników NCN. Przekazała, że Komisja zwróciła się z do Dyrektora NCN z pismem oficjalnym w tej sprawie (w załączeniu).

Prof. Justyna Olko przekazała, że w wyniku analizy dokumentu *Global Code of Conduct* (w załączeniu) zaproponowano wprowadzenie uzupełnienia do dokumentu NCN *Wytyczne dla wnioskodawców do uzupełnienia formularza dotyczącego kwestii etycznych w projekcie badawczym*. Propozycje związane są z zaleceniami co do prowadzenia badań naukowych w krajach o niskim i średnim dochodzie. Zgodnie ze standardami postępowania opisanymi w dokumencie *Global Code of Conduct* w przypadku prowadzenia badań w krajach o niskim i średnim dochodzie należy zwrócić uwagę na zaangażowanie lokalnych grup badawczych, uczestników oraz interesariuszy badań w cały proces badawczy, począwszy od planowania, a skończywszy na publikacji wyników badań, uzyskaniu informacji zwrotnej i oceny zrealizowanego badania. Przekazała, że propozycja szczegółowych zapisów w tym zakresie zostanie przedstawiona do zaopiniowania przez Komisję Rady ds. Regulaminów i Procedur.

Dr Marcin Liana Z-ca Dyrektora NCN przekazał, że toczą się prace nad inicjatywą *ERC mentoring*. NCN został poproszony o podanie listy konkursów NCN, w których będzie można sfinansować tę inicjatywę. Przypomniął, że inicjatywa polega na umożliwieniu laureatom grantów NCN, już zrealizowanych i przyszłych, skorzystanie z możliwości sfinansowania ewentualnych kosztów szkolenia/doradztwa przez laureatów

grantów ERC. Współpraca będzie polegała na sesjach mentoringowych przeprowadzanych online, w którym będą omawiane pomysły na projekty badawcze, planowane do występowania o finansowanie w konkursach ERC. Proces mentoringu będzie zakończony przygotowaniem informacji zwrotnej zawierającej m.in. wskazówki dotyczące dalszego postępowania, przygotowania wniosku itp. Cały proces obejmować będzie 24 godziny, przy wynagrodzeniu dla mentora wynoszącym 100 Euro/dzień, czyli w sumie 300 Euro płatne z grantu. Przekazał, że do programu mentoringu ERC zgłosiło się ok. 750 osób. Założenia są takie, że zainteresowani naukowcy będą zgłaszać się do KPK, wskazując jaki grant realizują i po zweryfikowaniu KPK będzie przypisywać mentorów i inicjować kontakt pomiędzy aplikującymi a mentorami. W związku z tym, że wyselekcjonowane osoby mają kwalifikować się do konkursów ERC: Starting, Consolidator, Advanced zaproponował, aby do inicjatywy mogli przystąpić kierownicy projektów finansowanych w ramach następujących konkursów: OPUS, SONATINA, SONATA, SONATA BIS, HARMONIA, MAESTRO, SYMFONIA, POLONEZ BIS, a także w ramach konkursów międzynarodowych organizowanych we współpracy dwu lub wielostronnej oraz w ramach Funduszy Norweskich. Do rozważenia pozostaje decyzja czy włączyć do inicjatywy konkursy: PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS i MINIATURA.

Członkowie Rady NCN wyrazili opinię, że z inicjatywy ERC powinien być wyłączony program MINIATURA.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN przedstawił propozycję terminarzu posiedzeń Rady w roku 2022. Na zakończenie spotkania został przedstawiony reportaż filmowy podsumowujący obchody 10-lecia działalności NCN.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali terminarz posiedzeń Rady NCN na rok 2022.

Na tym spotkanie zakończono.

Prof. dr hab. Jacek Kuźnicki
Przewodniczący Rady
Narodowego Centrum Nauki

Opracowanie:
Kancelaria Rady NCN

Załączniki:

- 1) Uchwała Rady NCN nr 90/2021;
- 2) Uchwała Rady NCN nr 91/2021;
- 3) Uchwała Rady NCN nr 92/2021;
- 4) Uchwała Rady NCN nr 93/2021;
- 5) Uchwała Rady NCN nr 94/2021;
- 6) Uchwała Rady NCN nr 95/2021;
- 7) Uchwała Rady NCN nr 96/2021;
- 8) Uchwała Rady NCN nr 97/2021;
- 9) Uchwała Rady NCN nr 98/2021;
- 10) Uchwała Rady NCN nr 99/2021;
- 11) Prezentacja na temat przebiegu konkursu MINIATURA na działania naukowe (KR.0002.9.2021);
- 12) Artykuł P. Korytowskiego i E. Kulczyckiego (2021) „*The gap between Plan S requirements and grantees' publication practices*” (KR.0002.9.2021);
- 13) Pismo Komisji Odwoławczej Rady NCN do Dyrektora NCN w sprawie sposobu przeprowadzania oceny formalnej wniosków (KR.070.21.2021);
- 14) Dokument „*The Global Code of Conduct for Research in Resource Poor Settings*” (KR.0002.9.2021).